

## מראי מקומות- זבחים ע"ז

עולה ואינו מקריבין הרי הוא עובר באיסור, ומסתבר דגם לאו דאורייתא הוא, וכמו דאי בשלמים, דכתי' ולא ילין חלב חגי עד בקר, מ"מ עדיף טפי לעבור על איסור זה בשב ואל תעשה מלעבור על האיסור דכל שממנו לאישים בידים.

(ה) **ורואה אני למעלה כאילו הן עצים- העיר השפלת אמת** (קטז: ד"ה כר"א בן שמוע), הא דין עצי מערכה הוא שצריך להיות שלא נשתמשים בהו הדיוט, וכאן הרי היו משתמשים בבהמה זו קודם שהקדישו, וא"כ איך יכול להיות לו דין עצים. וכ' דאולי לשם עצים לאו דוקא, אלא הביאור הוא דאינו לשם קרבן, אלא כעצים בעלמא.

(ו) **אותם הוא דרבאי לך כבש כמזבח, אבל מידי אחריני לא- כ' בחי' הגרי"ז דלכא' יש להעיר, אם כן, למה אי' במתני' דתעובר צורתן, הרי יש עצה פשוטה, להקטירם על גבי הכבש, דהא דין מזבח יש לו, אבל לגבי האיסור דכל שממנו לאישים אין בו דין מזבח, וא"כ מה איסור יש להקטירם על הכבש. והוכיח מזה דבאמת אפי' אם הכבש היינו כמו מזבח לענין אם עלו לא ירדו וכדו', אבל אין עושין הקטרה על גבי הכבש. וכן הוכיח הקהלות יעקב (מ"ו, ז'), אלא דהק' דלפי מה שצידד תוס' לעיל (כו:): דכבש הוי כמו מזבח לענין מתנות דם, א"כ לכא' ה"ה לענין הקטרה, דמ"ש. וע"ע בחזון איש (י"ט, כ"ג), דכ' להסתפק אם כבש הוי כמו מזבח לענין הקטרה בדיעבד, והניח בצ"ע.**

(ז) **אימר דאמר ר"ע דאי עבד, לכתחלה מי אמר- ויש לעי', אולי רק לשם הקטרה ס"ל לר"ע דלכתחלה אין מעלין, אבל לשם עצים אולי שפיר אמר ר"ע אף לכתחלה. וכ' הפנים מאירות דכוונת הגמ' הוא דכיון דמדאורייתא אסור להקטיר בעל מום לשם קרבן, א"כ אם אמרי' דבשביל שנתערב יהי' מותר לכתחלה, א"כ מ"ש מרובע ונרבע.**

(א) **אי גוואי, קא מעייל חולין לעזרה- הק' הקהלות יעקב (מ"ו, ט'), לפי שי' תוס' לעיל (עו:), ובב"ב פ"א) דכל האיסור חולין לעזרה הוא רק היכא שהוא דרך עבודה, א"כ מאי קפידא שייך הכא אי פודין אחר שכבר עשה המתנות, דהא שוב ליכא עבודה בהחולין. ותי' דמה דס"ל לתוס' דרך דרך עבודה אסור חולין בעזרה, לאו דוקא עבודה הוא, אלא כל שנוהג בהחולין מנהג קדשים הוי איסור חולין בעזרה, והכא באותו לוג, כיון דמתחלק לכל הכהנים ונאכל דוקא בעזרה, ניכר שנוהגים בו מנהג קודש, וממילא הוי ההיא פורתא חולין בעזרה.**

(ב) **ונימא אשם זה יהא אשם תלוי- הק' החק נתן, איך שייך להתנות כן, הא א"כ מה נעשה בהנסכים, דהא נסכי אשם מצורע לספלים, ואשם תלוי אין בו נסכים, כדאי' בפרק כל התדיר, וא"כ לא שייך לומר שהוא אשם תלוי בנדבה. וכ' דאה"נ, הי' יכול הגמ' ליישב כן, וע"ש מש"כ בזה באריכות. אבל בשלום רב כ' לתרץ באו"א, דלמ"ד דמנדבין אשם תלוי שפיר ס"ל דיש בו נסכים, וא"כ הי' הגמ' צריך ליישב באו"א, דאיתין כמ"ד דאין מנדבין אשם תלוי.**

(ג) **אימרי בדיכרי מיחלפי לך- ולכא' באמת תמוה, מהו הה"א של המקשן. וע' בשלום רב בשם הפנים יפות עה"ת, שכ' ליישב ע"פ המבואר בפ"ב דפרה, דבהמה ראוי' לקרבן חובה לאחר ל' יום, ולנדבה לאחר ח' יום. וא"כ, הי' שייך לומר דמשכחת לה בבהמה שהוא שנה וכ' ימים, דלענין חובה, עדיין הוא בשנה ראשונה שלו, וא"כ כשר להיות אשם מצורע. אבל לגבי נדבה, כבר הוא בשנה שני', שהרי כבר עבר שנה משהי' בן ח', וא"כ שפיר שייך להתנות בכה"ג. וע"ז השיב לו דאינו, דבחודש י"ג הוי פלגס, וא"כ באמת אין שייך להיות ראוי לקרבן חובה ולקרבן נדבה בשעה א'.**

(ד) **תעובר צורתן- כ' הלקוטי הלכות (זבח תודה ד"ה תעובר), אע"ג דבעלמא אם מניח איברי**

איקבע, אז אלים כח ההיתר יותר, כיון שאיקבע התירא לפנינו (והרי ענין איקבע איסור נלמד מקרא, ואינו סברא), ומש"ה י"ל דכשבשעת הקרבה איקבע בזה חלק היתר ודאית, אלים ההיתר יותר בתערובות זו. וכ' דאולי זהו כוונת רש"י במיגו דזה התירא הוא האי נמי, משום דהוי איקבע התירא.

(ב) **לא הכשיר ר"א אלא שנים שנים, וכ"כ** רש"י כת"י, דודאי איכא חד בהאי זוגא דהתירא הוא וניתנה להקרבה, וא"כ ודאי ניתנה הקרבה זו להקריב משום זה דהוקרב תחלה. וכ' בחי' הגרי"ז דמשמע דלא פ"י כרש"י לפנינו, דאינו משום מגו אלא דאינו חושש לאיסור להקריב בעל מום [עכ"פ בכה"ג שיש לתלות הבעל מום על הראש שכבר הוקרב], רק דאין בו דין הקרבה, וכיון דהקריב גם של היתר, א"כ אין כאן פסול בכלל, דהא הוקרב עם דבר הכשר להקרבה. אלא דהק' דאין שייך לפרש כן, דהא אמרי' הלכה זו לעיל גם לענין טבעות של ע"ז, ומחלקין בין שנים שנים ובין א' א', ואין שייך לפרש בטבעות לפי סברא זו, והניח בצ"ע.

(ג) **נתערב ביין רואין כאילו הם מים- הק' השפת אמת**, הרי הדם בטל ברוב יין, וא"כ איך מכשירין הדם ע"י רואין, דהא רק היכא דניכר הדם (כמו אם נתערב במים) אינו בטל, אבל ביין ודאי בטל ברוב. וצידד לתרץ דהב"ע דהיין נפל להדם, ומעיקר הדין באמת קמא קמא בטיל, רק מחומרא אמרי' דאם הי' כ"כ יין שאם הי' מים הי' מבטל שם דם מיני', אז אמרי' דמדרבנן אין דין דם עליו. אבל נתקשה גם בזה, דהא משמע בהמשך דגם בקמא קמא בטיל אמרי' דחוזר וניעור, וא"כ גם כאן, אם הי' כ"כ יין, למה אינו חוזר וניעור לבטל הדם, ונשאר בצ"ע.

(ח) **אי הכי אפי' בעינייהו- כ' הפנים מאירות**, דה"ה דהוה מצי להק' דלפי זה למה צריך לומר דהטעם הוא משום רואין.

(ט) **אודו לי מיהא בשר בעלת מום כעצים דמי, מידי דהוה אבשר חטאת- הק' הפנים מאירות**, אם רבנן לית להו דרשה דבם בהם, א"כ דלמא בשר בעלת מום דומה לרובע ונרבע, דמודה ב' ר"א דכיון דלא חזו, דאסור להעלות משום דלא חזו, וא"כ, בעל מום נמי לא חזי, ולמה יודו לו דמהני כבשר חטאת (וכבר העיר תוס' על זה, ומשמע דר"ל דכן דרך הש"ס, וצ"ע בזה). וכי תימא שיש איזה סברא לדמות בעל מום יותר לבשר חטאת, א"כ לא פריך מעיקרא מידי מאי שנא, דהא שאני ושאני, והניח בצ"ע. וע' בשפת אמת דכ' ליישב דמה שמודה ר"א ברובע ונרבע, היינו משום דשפיר הוי מאיסי, משום דאם עלו ירדו. אבל בדוקין שבעין, דקיי"ל דאם עלה לא ירד, א"כ י"ל דלא הוי מאוס, כיון דאם עלה לא ירד [ולפי זה גם מיושב ק' הפנ"מ השני', דמעיקרא לא הי' מיירי בדוקין שבעין, וא"כ שפיר הק' מ"ש מרובע ונרבע, אבל השתא דאף למסקנא מיירי בדוקין שבעין, א"כ שפיר אמר להו אודו לי מיהת].

(י) **ר"א אומר אם קרב ראש אחד מהן, יקרבו כל הראשין- ולכאו' יש להעיר**, הא ש"י ר"א הוא דלעולם יכול להקטיר לשם עצים, וא"כ לימא דאפי' אם לא קרב ראש א', מ"מ יהי' יכול להקריב כולם מדין עצים. וכ' רעק"א דאין אומרים הא דמקריב לשם עצים אלא בנתערבו אברי חטאת עם אברי עולה וכדו', דשניהם מין כשר, משא"כ כאן, דראש א' הוא מבעל מום, בזה לא אמרי' דרואין דהוי כעצים.

(יא) **לא הכשיר ר"א אלא שנים שנים, אבל א' א' לא- פרש"י דאיכא למימר מיגו דהאי לאו דאיסורא הוא**, דהאי נמי לאו איסורא הוא. ולכאו' סברא זו צ"ב, וכ' הקהלוח יעקב (מ"ו, ח') לפרש ע"פ מאי דאשכחן דאיקבע איסורא חייב באשם תלוי, אע"ג שהספק הוא שקול כמו ספק ספק אם החתיכה לפנינו הוא חלב או שומן (ולא אקבע איסורא), מ"מ כיון דאיקבע איסורא לפנינו, אלים האיסור יותר. וה"נ איפכא, כשאיסור אינו איקבע לפנינו, כגון שאין לפנינו אלא ספק איסור, וההיתר